

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIERECHT

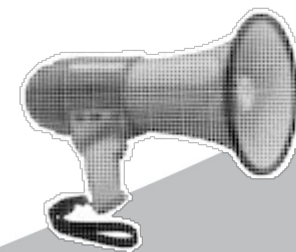
**AMNESTY
INTERNATIONAL**

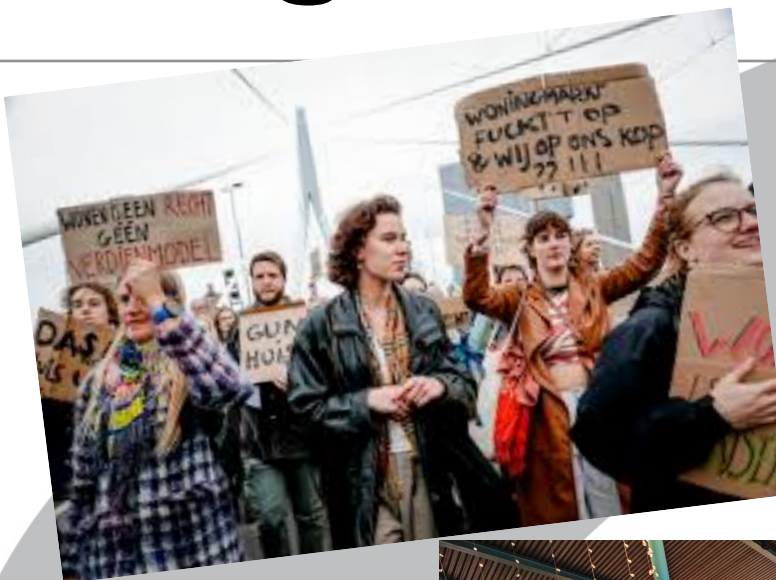
Philip Lemmens
Lid OLT Right to Protest
Amnesty International Nederland
Maastricht, 14 mei 2024

Agenda voor vandaag

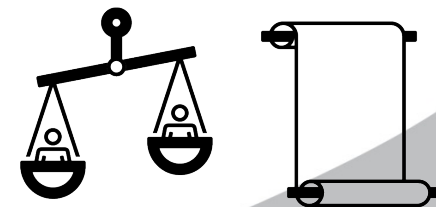
1. Demonstratierecht in het kort
2. Knelpunten landelijk en lokaal
3. Verbeteringen lokaal
4. Uw vragen
5. Vervolgstappen

**RIGHT
TO PROTEST**

De basisregels

- Belang van demonstratierecht voor de samenleving: zij die minder makkelijk toegang hebben tot de macht moeten hun stem kunnen laten horen.
- Demonstranten mogen zélf tijdstip, plaats en vorm bepalen om hun opvattingen publiekelijk te uiten.
- Demonstraties mogen schuren, enige hinder/overlast hoort erbij. Ze moeten kunnen plaatsvinden binnen gezichtsveld en gehoorsafstand van doelpubliek.
- De overheid moet zich tot het uiterste inspannen om het demonstratierecht te beschermen, en maximaal te faciliteren. Dus: zo min mogelijk inperken en geen sturing op de inhoud. Iedere demonstratie op zichzelf te beoordelen.

**RIGHT
TO PROTEST**

Welke beperkingen mogen opgelegd worden op basis van WOM?

- Bescherming van de gezondheid
- Bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden
- In het belang van het verkeer
[Afwijkend van artikel 11 EVRM]

Knelpunten – de voorbereiding

- Kennisgeving: hobbels in de procedure. Voorbeelden:
  - Inloggen via DigID kan als belemmerend worden ervaren.
  - Tekst op website kan aanvoelen als toestemming vragen.
- Contact vooraf soms onvoorspelbaar, stroef en dwingend.
- WOM brief in reactie op kennisgeving bevat vaak standaardteksten met juridische formuleringen en veel voorschriften.

**RIGHT
TO PROTEST**

Knelpunten: de veiligheidsbril

- Nadruk op beperkingen in WOM-brieven toont primaire focus op handhaving openbare orde. Veiligheidsbril graag verruilen voor faciliterende houding.
- Beperkingen waarvan noodzaak onduidelijk of onterecht is
  - op tijd en plaats
  - op inhoud
  - op middelen zoals versterkt geluid
  - op verloop van het verkeer

Knelpunten: rol van politie

- Vragen naar ID en vergunning
- Massale aanhoudingen zonder gevolg
- Capaciteit als probleem? Wij pleiten voor dialoog en evaluatie achteraf.
- Politie moet demonstratie beschermen en de-escalerend optreden.

**RIGHT
TO PROTEST**

voor

RIGHT
TO PROTEST

lokale overheid
verantwoordelijk
voor waarborgen
demonstratie-
recht

Manifest demonstratierecht

Gemeente .....

Wij willen dat iedereen die in onze gemeente wil demonstreren, gebruik kan maken van het demonstratierecht. Als gemeente zorgen wij ervoor dat de regels en de praktijk in lijn zijn met de mensenrechten. Dat betekent concreet:

1. de termijn en aanmeldprocedures voor de kennisgeving zijn **laagdrempelig** en toegankelijk voor iedereen;
2. de kennisgeving is het startpunt voor een **open dialoog**. De wensen van de demonstranten/organisatie staan hierbij zoveel mogelijk voorop;
3. elke demonstratie is **anders**. De gemeente beoordeelt elke demonstratie apart;
4. de gemeente spant zich in om **elke demonstratie** mogelijk te maken. Ook als deze niet of te laat is aangemeld. Geen kennisgeving, of een te late kennisgeving, is nooit de reden om een demonstratie te beperken, laat staan te verbieden;
5. de gemeente legt **alleen** beperkingen op die strikt noodzakelijk zijn voor de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen;
6. de burgemeester motiveert eventuele voorschriften **tijdig**;
7. de burgemeester geeft alleen in zeer **uitzonderlijke situaties** een noodbevel af;
8. de politie beschermt elke **vreedzame demonstratie**;
9. na afloop van een demonstratie gaat de gemeente met alle betrokkenen in gesprek om het verloop te **evalueren** en te kijken waar het beter kan;
10. de gemeenteraad **evalueert** het gevoerde beleid rond demonstraties;
11. medewerkers van de gemeente, inclusief de politie, zijn goed op de hoogte van de **mensenrechten** en wettelijke kaders van het **demonstratierecht**.

De gemeente staat open om over deze punten **in gesprek** te blijven.

Getekend door de burgemeester

Getekend namens de gemeenteraad

Verbeteringen lokaal

- Tekst op website voor kennisgeving vriendelijker
- Meer overleg vooraf over route en locatie van demonstraties
- Leesbaarheid van WOM brieven beter en geringer aantal beperkingen
- Ter plekke een faciliterende houding van de politie
- Evaluatie achteraf met actiegroepen

WWW.AMNESTY.NL/DEMONSTRATIERECHT

DEMONSTREREN@AMNESTY.NL
